

Qorti tal-Appell

(Kompetenza Inferjuri)

Imhallef Anthony Ellul

Appell numru: 12/2015

Josephine Grech

Vs

Carmela Farrugia

3, ta' April, 2017

1. Permezz ta' rikors prezentat fit-3 ta' Frar, 2015 fil-Bord Li Jirregola I-Kera, r-rikorrenti ppremettiet li l-intimata tikri l-fond 43, Imhabba, Triq Qrejten, Pieta sabiex fih isir xoghol ta' *panel beating*. Ziedet li wara l-mewt tar-ragel tal-intimata, il-fond beda jintuza minn iben l-intimata bhala workshop ta' mastrudaxxa. Ghaldaqstant, filwaqt li tippremetti li kien hemm bdil fid-destinazzjoni tal-kirja, talbet lill-Bord sabiex:

"1) *Jiddeciedi din il-kawza bid-dispensa tas-smiegh a tenur tal-artikolu 16A tal-Kapitolu 69 tal-Ligijiet ta' Malta.*

2) *Jiddikjara li kien hemm tibdil fid-destinazzjoni tal-kirja tal-fond numru 43, Imhabba, Triq Qrejten, Pieta.*

3) *Jawtorizza lill-attrici tirriprendi l-pusess tal-fond u konsegwentement jordna lill-intimata sabiex fi zmien qasir u perentorju iffissat minn dan il-Bord, l-intimata tohrog u tivvaka mill-istess fond".*

2. B'sentenza tal-31 ta' Ottubru, 2016 il-Bord Li Jirregola I-Kera laqa' t-tieni eccezzjoni tal-intimata li taqra:

"Preliminjament ukoll, l-azzjoni hija rritwali in kwantu r-rikorrenti ma talbitx l-awtorizzazzjoni ta' dan il-Bord sabiex ma tirrilokax lill-eccipjenti l-fond in kwistjoni kif obbligata tagħmel bl-Art. 3 tal-Kap. 69".

Fis-sentenza l-Bord qal:

"Illi permezz tal-emendi taht l-Att X tal-2009, twessghet il-kompetenza tal-Bord odjern. Bl-istess emendi l-Bord għandu l-kompetenza jisma' mhux biss kawzi li jirrigwardaw xoljiment ta' kera fil-fazi ta' rilokazzjoni izda wkoll xoljiment ta' kera fi kwalunkwe fazi tagħha. Qabel l-imsemmi Att, it-tieni tip ta' kawzi kienu jaqghu fil-kompetenza tal-Prim'Awla, Qorti Civili.

Illi kif gie ritenut diversi darbi mill-Qrati tagħna, difett procedurali jwassal ghall-irritwalita' u nullita tal-proceduri – Restall vs Bezzina et, Appell Superjuri, deciz -7/10/1997; Albert Mizzi et vs Emanuel Navarro, Appell Superjuri, deciz 20/01/1986.

Illi għalhekk, wieħed irid jimxi ma' dak li tirrikjedi l-ligi skont it-tip ta' kawza li jkun qed jaqghmel, inkella jaqa' fis-sanzjoni tal-irritwalita' tal-proceduri. Illi għalhekk r-rikorrenti fil-

kawza odjerna kellha titlob ukoll l-awtorizazzjoni ghax-xoljiment tal-kirja u mhux biss ir-ripreza tal-pussess. Konsegwentement, stante n-nuqqas ta' tali talba, l-procedura odjerna hija irritwali fit-talbiet tagħha".

3. Sid il-kera appellat mis-sentenza bl-aggravju li l-Bord ghamel apprezzament hazin tal-ligi meta kkonkluda li l-kawza hi rritwali għaliex kellha ssir talba ghall-awtorizazzjoni tax-xoljiment tal-kirja.
4. L-intimata ma weġbitx bil-miktub. Waqt is-seduta tat-28 ta' Marzu, 2017 saret it-trattazzjoni bil-miktub.

Konsiderazzjoni.

5. Il-kwistjoni hi dwar jekk sid il-kera għandux bzonn li fir-rikors promotur jitlob l-awtorizazzjoni tal-Bord sabiex ma ssehhx rilokazzjoni tal-kirja.
6. L-osservazzjoni tal-Bord li bl-Att X tal-2009 twessghet il-kompetenza tal-Bord, kienet għal kollox irrilevanti għall-ezitu ta' din l-eccezzjoni.
7. Fl-ewwel lok mir-rikors promotur hu evidenti li l-kawza hi bazata fuq il-Kap. 69. Tant hu hekk li f'paragrafu 5 jingħad:

"Illi għalhekk kien hemm tibdil fid-destinazzjoni għaliex il-fond in kwistjoni qiegħed jintuza għal skop iehor u dan skont id-dispost tal-artikolu 9 tal-Kapitolo 69 tal-Ligijiet ta' Malta".

8. Skont l-artikolu 25(2) tal-Kap. 69:

"Ir-rikors sabiex jittieħed lura l-pussess ta' fond fit-tniem tal-kiri għandu jsir skont il-Formula B tal-Iskeda li hawn ma' din l-Ordinanza u għandu jagħti r-raguni li fuqha tkun bazata t-talba".

Formula B taqra hekk:

"Jien nagħmel din it-talba biex niehu lura l-pussess tal-fond fi (1) li issa mikri lil (2)

Il-kiri li miexi jagħlaq fi (3)

Ir-ragunijiet ta' din it-talba huma: (4)

(Firma ta' min jagħmel it-talba)

- (1) *Ikteb jekk dar, hanut jew mahzen u fejn.*
- (2) *Ikteb isem il-kerrej.*
- (3) *Ikteb meta jagħlaq il-kiri li jkun miexi.*
- (4) *Ikteb ir-ragunijiet ta' din it-talba".*

Formula B hi fiha nnifisha konferma li m'hemm xejn nieqes f'dak li ntalab fir-rikors promotur. Formula li turi kemm hu nformali l-att gudizzjarju li bih sid il-kera jibda proceduri kontra l-inkwilin sabiex jiehu lura l-pusess tal-fond.

9. Il-qorti zzid li skond l-artikolu 8 tal-Kap. 69:

"(1) Meta sid il-kera jkun irid jiehu lura l-pusess tal-fond fit-tmiem tal-kiri, **huwa għandu jitlob permess lill-Bord ghaldaqshekk**".

Dak hu proprju dak li ntalab fir-rikors promotur. Hu ovvju li jekk tintlaqa' t-tielet talba tar-rikkorrenti, allura bis-sahha tas-sentenza mhux ser ikun hemm rilokazzjoni favur l-inkwilin. Sabiex dan isehh m'hemm l-ebda htiega li l-inkwilin jagħmel xi talba oħra appartu dik li jitlob lura l-pusess tal-fond.

10. Sahansitra l-artikolu 27 tal-Kap. 69 jipprovd़i:

"(1) M'hemm ebda nullità jekk tiġi wżata formula oħra basta li r-rikors ikun fih it-tagħrif meħtieġ taħt l-artikolu 25.

(2) Il-Bord jista', f'kull żmien, jagħti l-permess li ssir fir-rikors kull korrezzjoni biex tagħmel ir-rikors iżżejjed ċar".

Disposizzjoni li ggib għal kollo fix-xejn l-eccezzjoni tal-intimata li l-Bord laqa'.

11. Fl-eccezzjoni, l-intimata għamlet riferenza ghall-artikolu 3 tal-Kap. 69 li jipprovd़i:

"*Sid il-kera ta' xi fond ma jistax, meta jagħlaq iz-zmien tal-kiri (sew jekk dan iz-zmien ikun skont il-ftehim, legali, skont l-uzu jew imnissel mid-disposizzjonijiet ta' din l-Ordinanza), jirrifjuta li jgħedded il-kiri jew li jgholli l-kera jew li jagħmel kondizzjonijiet godda għat-tigħid tal-kiri mingħajr il-permess tal-Bord*".

Din id-disposizzjoni m'hijiex tirregola x'għandu jitlob sid il-kera fir-rikors promotur izda biss li bil-ligi għandu obbligu li jgħedded il-kirja.

12. **Konkluzjoni** – l-eccezzjoni preliminari li l-Bord laqa' bis-sentenza tal-31 ta' Ottubru, 2016 kienet għal kollo fiergħa.

Għal dawn il-motivi tilqa' l-appell u thassar is-sentenza tal-Bord Li Jirregola l-Kera tal-31 ta' Ottubru, 2016 u tichad it-tieni eccezzjoni tal-intimata. Spejjez taz-zewg istanzi huma kollha a karigu tal-intimata.

Anthony Ellul.